

43

Obeležak za Štamarstvo 18/7.

Zagreb,

Bosna i Hercegovina kao privredno područje

Uredili i izdali:

A. Koen, E. Džikovski,

A. Sunarić, novinari.

Sarajevo • 1938

Štamparija «Bosanska Pošta»

P/76.

2990

BOSNA I HERCEGOVINA KAO PRIVREDNO PODRUČJE

UREDILI I IZDALI:

A. KOEN, E. DŽIKOVSKI
i A. SUNARIĆ, NOVINARI

SARAJEVO 1938

ŠTAMPARIJA „BOSANSKA POŠTA“

Uvodna riječ

Činjenice iznesene u ovom djelu treba da posluže prvenstveno onima koji žele da se upoznaju sa privrednim problemima ovih krajeva kako bi mogli da se posvete njihovom rješavanju. To je bilo potrebno naročito stoga što Bosna i Hercegovina nisu danas ni politički ni ekonomski izolovano područje, nego se na njima odrazuje svaka mjera državne ekonomske politike.

Pristupajući radu na ovoj knjizi, htjeli smo, u prvi mah, da obuhvatimo cjelokupni privredni život ovih krajeva, u svim njegovim manifestacijama. U toku rada, međutim, posvećujući punu pažnju glavnim problemima, došli smo do uvjerenja da je to nemoguće iz tehničkih razloga. Iz istih razloga morali smo izostaviti, u cjelini, pojedine teme, bez kojih, priznajemo, djelo nije potpuno.

Mi očekujemo da će pojedini problemi, ukoliko u našem djelu nisu dovoljno osvijetljeni, u skoro vrijeme biti monografski svestrano razrađeni. To je potrebno utoliko prije što u ovim krajevima nije bilo publikacija kao što je naše djelo kroz skoro puna četiri decenija.

Zahvaljujemo svim saradnicima, koji su, pravilno shvaćajući značaj i ciljeve ovoga djela, uložili mnogo vremena i mnogo truda u svoj rad, ne samo iz ljubavi prema struci u kojoj rade, nego, još više, iz ljubavi prema ovim našim lijepim, ali u mnogim privrednim granama zaostalim krajevima.

Urednici.

Sadržaj :

Ing. Jovo Popović: Poljoprivredna proizvodnja . . .	str. 7
Ing. agr. Šerif Bubić: Voćarstvo u Bosni i Hercegovini	» 35
Ing. Milan Janković i Ing. Josip Džuverović: Stočarstvo i stočarska proizvodnja u Bosni i Hercegovini . .	» 49
Milan Petrović: Hercegovački duhan	» 64
Đorđo Krstić: Agrarna politika Bosne i Hercegovine .	» 69
Ing. Adolf Šerbetić: Razvoj šumarstva u Bosni i Hercegovini	» 163
Milan Knežević: Bujice	» 206
Dragutin D. Veseli: Zaštita šuma i pošumljavanje . .	» 221
Milan Knežević: Lovstvo	» 230
Milan Knežević: Ribarstvo	» 253
Geolog Tih. Jakšić: Letimičan pregled geološkog sa- stava Bosne i Hercegovine	» 264
Ing. Dragutin Tibold: Rudarstvo	» 284
Ing. Uroš Lazović: Metalurgijska industrija	» 301
Ing. Ivan Orović: Željezničke pruge u Bosni i Her- cegovini	» 328
D-r Mehmed Zildžić: Trgovina na području Bosne i Hercegovine	» 354
Vladimir J. Sušić: Trgovina stokom u Bosni i Her- cegovini	» 357
Vjekoslav Jelavić: Zanatstvo i zanati u Bosni i Her- cegovini	» 361
Marko Marković: Bankarstvo Bosne i Hercegovine .	» 369
Nikola Jarak: Osvrt na tridesetgodišnjicu savremenog zadrugarstva u Bosni i Hercegovini	» 403
Maksim Svara: Turizam u Bosni i Hercegovini . . .	» 413
Abo Koen: Privreda Bosne i Hercegovine u istorij- skom presjeku	» 421

сперитета и исправног ријешења свих индустријских проблема у нашој земљи, било што прије учињено. Ниуком случају не смије се дозволити да из партикуларистичких или тобожњих локално-патриотских разлога и надаље буде дозвољено подизање темељних индустријских предузећа, која су од првокласне важности за народну обрану, на мјестима која стратегијски незгодно леже. Најзад, и ми морамо, бар као посљедњи, да слиједимо примјер свих осталих европских држава, које своју тешку индустрију смјештају ондје гдје је она за вријеме рата најсигурнија. Случај је хтјео да смо ми у сретном положају, да се баш у срцу земље налазе и најпогоднији услови за рад ових индустрија.

Жељезничке пруге које су сада дијелом у пројекту, а дијелом у изградњи постаће у догледној будућности индустријске осовине не само наше земље, него и цијелог Балкана. Са оваквим перспективама, Босна и Херцеговина, у уједињеној земљи, гледају приближавања времена када ће остварити стољетни снови, сва настојања и прегалачке тежње њеног живља.

У погледу пољопривреде ови крајеви нарочито су интересовани на јачем протежирању развоја сточарства и воћарства. Индустријски, они захтијевају што скорији прелазак на савременије и свестраније искоришћавање шумског богатства ових крајева. У исто вријеме, дубок и свестран штудиј свих могућности развоја металургијске индустрије треба да доведе до исправног ријешења проблема стварања и развоја металургијске индустрије. Тек пошто буду сва ова питања ушла у сферу дефинитивног рјешавања, ови крајеви осјетиће да је дошло вријеме када ће престати вјечита емиграција, проузрокована врло тешким приликама које владају у овим крајевима и које односе најбоље снаге нашега народа.

Треба имати на уму да су помор дјеце, туберкулоза и остале тешке болести у овом крају на највећем степену у нашој земљи. Услови хигијенског живота су овдје најгори. Све ће се то измијенити у часу када се остваре индустријски пројекти којима наша природна богатства служе као полазна тачка. Ови пројекти на овом, и само на овом, терену могу и државотворно и економски цјелисходно нашу земљу да поведу бољој будућности. Благостање лијеве обале Дрине овиси о индустријској изградњи десне, а индустријска изградња лијеве обале доноси уједно благостање десној. Једино индустријализација подручја Дрине може цијелој земљи да гарантује сигуран и несметан развој и напредак за дуг низ деценија.